

Kéthavonta megjelenő ingyenes kerékpáros-környezetvédelmi folyóirat

KERÉKVÁROS

Megjelenik Pécs M. J. Város Önkormányzata támogatásával

„Gyerekek öröme, mely szélesebben visz a szőke asszony karjaiba” - aki nem járt soha Törökkanizsán, csak a helybeliek segítségével találhatta meg a rejtvény megfejtését - a tiszai strandon az óriáscsúszdát. Igazából erről szolt a „Tour de Délvidék”, amit bár a rendezők kerékpárversenynek hirdettek meg, de ebbe belefért az is, hogy órákat töltsünk el egy csipkerózsika álmát alvó száz éves gőzgéppel hajtott belvízátemelő szivattyúháznál, vagy megtudjuk, hogy a falubeli öregek emlékezete szerint hogyan lopták ki száz aranyért Damjanich János holttestét az Aradi várból s rejtették el a kisoroszi Csernovics-kriptában...

„Tour de Délvidék” – a guruló sziget

A Zentai Nyári Ifjúsági Játékokat szervező Délvidéki Magyarok Ifjúsági Szervezetének (DMISZ) legújabb kezdeményezése is kirobbanó sikert aratott. A szervezet ugyanis Bácska és Bánát útjain rendezett meg egy korántsem klaszrikus kerékpárversenyt. Augusztus 20-án, Szent István napján rajtolt a mezőny Zentáról, s öt napon át tekert, míg nem 24-én délután megérkezett Muzslyára. Nagyon vegyes volt a versenyzők összetétele, egyrészt korban (14-47 év), másrészt területileg. A versenyzők többsége jugoszláviai magyar településekről érkezett: Zentáról, Topolyáról, Szabadkáról, Tornyosról, Oromról, Kanizsáról, Újvidékről, Törökkanizsáról, Becskerekéről, Tordáról, de Magyarországról is többen jöttek. A mezőny több részre tagolódott. Volt egy 8-9 tagú mag, amely szinte végigszáguldotta a távot, míg akadtak olyanok is, akik néha órákra megálltak egy-egy helyen fürödni, nézelődni,

Ugyanis csak akkor hajthattak tovább, ha ezt teljesítették. Így Tordán már tíz helybeli is azt állította, hogy a faluban nem lakik semmiféle Ágota néni, mire valamelyikük rájött, hogy az valójában a templomuk védőszentjének a neve (a feladvány ugyanis az volt, hogy Ágota néni kertjében keressek meg az öreg fát). De ugyanilyen komikus jelenet volt, amikor Majdánon a falu hírhedten borissza személyének házat kellett megkeresniük, s épp ez a személy igazította őket útbá, mit sem sejtve a keresés okáról. A szervezők mindenütt bevonták a munkába a helyi fiatalokat, s azok meg is mutatták, hogy milyen az igazi vendégszeretet. Majdánon és Magyarittabén még külön kulturális programmal is fogadták a messziről jött idegeneket. A szervezők a helybeliekre is gondoltak, hisz az éjszakai helyszí-

neken szabadtéri rockkoncertekkel kápráztatták el az ottani fiatalokat. A fellépő együttesek a Nyári Ifjúsági Játékok

beszélgetni. De a 295 km-es össztávot mindenki teljesítette. A leggyorsabb versenyző Tóth György Károly (Popolya) lett, aki 11 óra, 22 perc, 51 mp alatt tekerte végig a közel 300 km-t, s ezzel elnyerte a kanizsai Mátrix cég ajándékát, a Pentium II-es számítógépet. A versenyzőknek azonban nemcsak tekerniük kellett, hanem frappáns formában megfogalmazott leírás alapján az érintett magyar falvakban valamit, illetve valakit meg is kellett keresniük.

gárdájából verbuválódtak, s a Játékok fékezhetetlen energiáját, optimizmusát sugározták a szórványfalvakra. Az I. Tour de Délvidék kétségkívül új rendezvény volt, de már most látszik, hogy hasonló népszerűsége tesz szert, mint a Nyári Ifjúsági Játékok. A versenyzők és a magyarországi résztvevők is már a következő dél-bánsági II. Tour de Délvidéket tervezgetik. A helyi fiatalok pedig azt, hogy pár év múlva újra eljön közéjük a kerékpáros forgatag.

Zsoldos Ferenc

Cserkész bringa tábor 1957 nyarán

„De jó a tábor, a bringa-tábor
Bolondnak is jó, hát még nekünk!”
(részlet a tábori indulóból)

1957 júliusa. Alig kilenc hónappal az októberi forradalom leverése után. Az országban dühöng a terror. Kivégző osztagok, akasztófák. A törvényes Nagy Imre-kormány legtöbb tagja romániai kényszer-lakhelyen, Mindszenty bíboros hazai száműzetésben a budapesti USA-követségen, emberek ezrei állásukból, egyetemről eltávolítva. A hivatalos sajtó, rádió lelkendezik az oroszok "nagylelkű, baráti" segítségéről, hogy ti. megmentették népünket a faszimustól, az - úgymond - "ellenforradalomtól." És az ország nagyobbik része mégis reménykedik; ez a szörnyűség nem maradhat így, biztosan fog segíteni a Nyugat. Végleg valóra válik a magyar álm: a magyar függetlenség és semlegesség... (Ez azonban akkor még nagyon messze volt.)

A pécsi Sziklatábor cserkész csapat - "katakomba"-életre kényszerített alakulat - 16-17 éves roverjei tizenegyen nagy vállalkozásba kezdenek: július 12-én; kéthetes kerékpáros mozgótáborba indulnak Arató László, Novotny Iván és e sorok szerzőjének vezetésével, hogy bejárják a Dunántúl keleti és középső részét. Máig ható, óriási élményt jelentett ez a 14 nap! A szállások, fő étkezések különböző kollégiumokban voltak, ahová meglehetősen fáradtan érkeztek esténként a fiúk. De idézzünk néhány kiragadt részletet a tábori naplóból:

Pécs-Bonyhád-Bátaszék-Baja. Pocsék útviszonyok, időnként szakadó eső, de a hangulat ragyogó. Este, vacsora után szobai "tábortűz" (gyertyák körül) a kollégiumban.

Másnap tovább Kalocsa irányába. Ott szálláshelyünk a középiskolai diákonthon, kitűnő vacsorát kapunk. Előtte városnézés, a csillagvizsgáló megtekintése. Koszter atyát akarjuk fölkeresni, de reggel elutazott. Misén veszünk részt, valamennyien áldozunk az érseki főszékesegyházban. Utána Grósz József érsek úr fogad nagyon kedvesen bennünket (néhány hónapja szabadult a börtönből) és végigkalauzol a csodaszép palotában. Most vásárolt „Pacsirta” rádiókészülékét nagy büszkeséggel mutatja nekünk. Ebéd után lekerekézünk a hajóállomásra és hajón folytatjuk utunkat Budapestig. A fedélzeten, a gépház fölött alszunk, ott jó meleg van. Amikor kinyitjuk a szemünket a Gellért-hegyet látjuk magunk előtt. Kiszállás, reggelizni megyünk a Nagykörútra (ismét Lenin körút a neve!) Mindenütt romos épületek, belövések, robbanások nyomai, meglehetősen szenvtelen arcú emberek sietnek munkába.

Esztergom. A Ferences kollégium ad két napra otthont. Itt tartózkodik a Tamás Gergely Alajos vezette Budapesti Kapisztrán Kórus és Zenekar. Közösen énekeljük velük a „Hunyadi bízzál” kezdetű korált, Alajos atya szerzeményét. (Nagyon időszerűek ma is a sorai...) Szinte hízó-kúrúra fognak minket a Ferences Kollégiumban. Bőségesen ellátnak

útravalóval is, majd irány Győr! „Fiúk fel a fejfel...” fűjjük a magyar cserkészindulót, a nagy közlekedési zajban más úgy sem hallja... A győri Bencés Gimnáziumban van a szállásunk. Városnézés, kerékpár-javítás, szobai „tábortűz”.

Pannonhalma felé vesszük utunkat. Ott este végre szabad ég alatt tábortüzezhettünk. Ede atya, egy fiatal bencés szerzetes a kalauzunk. A hajnali szentmisén az ősi bazilikában szinte valamennyien ministrálunk, áldozunk. Zirc (fohászkodás és éneklés a betiltott Ciszterci Rendért az apátsági templomban) - Veszprém. Utunk legszebb, de talán legnehezebb szakasza, defektek, láncszakadások egymás után!

Székesfehérvár előtt óriási szélviharba kerülünk, már nyakunkon a zivatar, mikor végre megérkezünk. Gyönyörű napzáró szertartás Kaszap István sírjánál. Ebéd után irány Tihany. Az eső változatlanul zuhog. Le kell mondanunk ter-
vünkről, hogy Sajkódra kitérve meglátogassuk Németh Lászlót, a nagy író, mert az odavezető földút járhatatlanná vált.

Tapolcáig valamennyien bőrig ázunk. Jól esik a meleg vacsora, száraz ruha a kollégiumban. Sokat nótázunk, tréfálkozunk, vitázunk a magyarság nagy sorskérdéseiről, családról, nemzetről. Az eső változatlanul zuhog, másnap hajnalban érkezünk vonattal Pécsre. Bár a vége kicsit záporos volt, mégis maradandó, szép emlékekkel, élményekkel gazdagodtunk a két hét alatt. Két évvel később, 1959 nyarán Novotny Iván* és Bálint Gyula vezetésével „Dakota” és „Sziu” örsünk járta be kerékpárral ugyanezt az utat. Nekik jóval szebb időjárás adatott meg...

Ivasivka Mátyás

*Novotny Iván dr ma a Pécsi

Túrákerékpáros Klub elnökeként vezeti csapatát hasonló utakra

Utánunk az özönvíz!

Ezúttal szó szerint. Idei kéthetes túránk útvonalának egy részét Ausztriában és Dél-Csehországban, augusztus közepén évszázados árvíz sújtotta. Szombathelyről indulva Burgenland, Stájerország és Felső-Ausztria tájain keresztül vezetett utunk. Újra meg kellett állapítanom, hogy a hegyek szépségét nem adja vissza még a legjobban sikerült fénykép sem. Ugyanez a helyzet az úton látott számtalan csodálatos gótikus templommal is. Bár egyesek szerint kicsit túl sokat is néztünk meg, de szerintem kár lett volna őket kihagyni (mint gótikarajongó kissé elfogult vagyok...).

Az őszi diavetítéses beszámolón (már ha a tisztelt olvasó megtisztel minket jelenlétével) fény fog derülni arra is, hogy miért van annyi hasonlóság dél-csehország középkori városkái között, s megnézheti, milyen volt Steyr, Enns, Krumlov, Budejovice az augusztusi árvíz előtt. Nagyon remélem, hogy a természeti csapás valamelyest megkíméli ezeket a csodás helyeket.

Manó

A diavetítés helyét és idejét a pécsi bringaboltokban plakátozzuk ki. Info: gabor@szergej.hu

Közlekedjünk kerékpárral! - I.

Most induló három részesnek tervezett sorozatunkban szeretnénk rávilágítani, hogy miért fontos, hogy autó helyett kerékpárral közlekedjünk, illetve nemzetközi és hazai példákkal próbáljuk a kerékpározást népszerűsíteni.

„Az autósok környezetünk lelketlen szennyezői, és ettől a környezettől acél- és üvegburokkal látványosan el is különböztetik magukat.” – olvashattuk a definíciót *Kerékváros* előző számában is megjelent Németh Balázs Tényleg „zöldek” vagyunk? című írásában. A cikk írója környezetvédelmi megfontolásból biztatott bennünket az autó helyett a bicikli választására.

Egy autós kollégámtól hallottam azt a véleményt, hogy a biciklizés most divat, amit a zöldek „majd kinőnek”. A környezet védelemért pedig egyre korszerűbb motorokat állítanak forgalomba. A jóléti társadalomban nélkülözhetetlen az autó, ezért például a gazdaság fejlettségének egyik mutatószáma az ezer főre vetített autók száma.

Az kétségtelenül igaz, hogy a napjainkban gyártott autó kipufogócsövén töredék annyi mocsok jön ki, mint a '70-es '80-as évek Trabantjaiból, Ladáiból, de tényleg csak egy hóbortról van szó?

Ha így lenne, akkor feltehetőleg az Európai Unió nem foglalkozna és nem költene annyi pénzt a kerékpározás népszerűsítésére, mint ahogy azt teszi és nem kellene szmog-riadóterveket készíteni a nagyvárosokban...

Magyarországon is egyre nagyobb gondot okoznak az autók, pedig a nyugati országokéhoz képest lényegesen kevesebb fut belőlük. Az EU-ban ezer főre vetítve 600, Magyarországon 250 autót tartanak számon, de a szakemberek szerint 2010-ig hazánkban eléri ez a szám a 320-at.

A környezet szennyezésén kívül az autók más gondot is okoznak. Az Európai Unió országaiban a környezet szennyezése mellett óriási problémát okoz az utak – ezen belül elsősorban a városi utak – foglaltsága, a parkolóhelyek hiánya. Az utakon kialakult torlódások miatt nő a közúti balesetek kockázata.

Hazánkban egyelőre csak a fővárosban rendszeresek a csúcsforgalmi dugók, de Pécsen is kialakulnak torlódások egy-egy útfelbontás, vagy baleset miatt.

Az elmúlt tíz évben Magyarországon a felére csökkent a közúti balesetek száma. Ez a tendencia azonban megtorpant, sőt az elmúlt évben és az idei esztendő eddig eltelt időszakában is növekedett a közúti balesetek száma.

Az egyre sokasodó autók okozta problémát a szakemberek eleinte az út átbocsátó képességének növelésével (útszélesítéssel, telezöld rendszer bevezetésével, stb.) próbálták orvosolni. A '80-as években készült budapesti felmérés alapján azonban a városba bevezető utaknak olyan szélesnek kellene lenniük, hogy azok már nem férnének el másképp, csak ha kiszorítanák az épületeket. Ekkor jöttek rá arra, ez a tendencia nem folytatható és alternatív megoldást kell választani a közlekedés megoldására.

Erre a feladatra két lehetőség adódik: a kerékpár és a tömegközlekedés.

Egy osztrák közvélemény kutatás eredménye bebizonyította, hogy az utazási mód megválasztásánál a legfontosabb szempont a gyorsaság. A háztól-házig utazásnál 4 km távolságig a kerékpár nyújtja a leggyorsabb eljutást. Ezt felismerve kezdték a biciklis közlekedést támogatni.

És hogyan támogatják az osztrákok a kerékpáros közlekedést? – erre a kérdésre lapunk következő számában kaphatnak választ.

Sárszegi Attila

A városban, autó nélkül!

Európai Autómentes Napon

szeptember 25-én, szerdán

útvonal: Kálvin u. - Szabadság u. – Rákóczi út –
Irgalmasok u. - Széchenyi tér - Sétatér

Találkozó: **17.30 óra, Domus parkoló**

A felvonulásra meghívást kapnak a város önkormányzati képviselői is!

A felvonulást követően a Séta téren kerül sor a "**Suliba Bringával**" akció **eredményhirdetésére** és a díjak átadására.

Minden bringást várnak a rendezők:

Pécsi Túrákerékpáros Klub, Környezetünkért Alapítvány

Az Európai Autómentes napra való felkészülés jegyében Pécs M.J. Város Önkormányzata és a Pécsi Túrákerékpáros Klub idén is meghirdeti a

Suliba? Bringával!

Akciót a kerékpáros közlekedésért és egyben versenyt a pécsi iskolák között.

A feladat: **2002. szeptember 16-és 20. között** minél több tanárt és diákot rábírni arra, hogy **bicikkel járjon iskolába.**

A tanuló-létszám arányában legtöbb biciklist mozgósító iskola serleget, a résztvevők ajándékokat kapnak.

Bővebb információ és jelentkezés:

Pécsi Túrákerékpáros Klub,
tel: 72-466-326, 20/336-2237

PROGRAMAJÁNLAT

szept. 8. "Vasárnapi túra III." - kezdőknek is ajánlott!
Pécs - Bogád - Dombay tó - Hird - Pécs, Táv: 40 km, szint 300 m. Indulás: Pécs 48-as tér 9 ó, t.vez.: dr Novotny Iván

szept. 11. Kerékpárjelölés a rendőrség Légszeszgyár u. 8. sz. alatti épületének udvarán 12-15 ó között

szept. 13-15. "Regionális Kerékpáros Találkozó, Paks"
A találkozóra túra indul Pécsről, jelentkezés: dr Novotny Iván, tel: 466-326, ivan.ba@freemail.hu

szept. 15. „Gyűjtsd a kilométert” – Pécsi Napok kp.verseny, táv: 40, 80 km, nevezés: Ifjúsági Ház 9-9.45 ó

szept. 16-20. "Suliba? Bringával!" - Pécsi iskolák között meghirdetett kerékpáros vetélkedő (ld. 3. oldal!)

szept. 20. Az idei utolsó "Péntek esti tekerés"
Találkozó: Pécs, 48-as tér, 18 óra. A rendezvényen csak világítással rendelkező biciklivel lehet részt venni!

szept. 22. "Papi pipa 30" teljesítménytúra, kerékpárral is teljesíthető! Kp. szintidő: 5 óra, rajt: Bükkösd vá.9-10.30 ó

szept. 25. "Nemzetközi Autómentes Nap" (ld. 3. oldal!)

okt. 5. "Szezonzáró túra " Pécs – Cserkút - Hetvehely – Petőcz a.– Jakabhegy – M.ürög - Pécs, Táv: 24 km, + 8 km terep, Ind.: Pécs, Mecsek Áruház 9 ó, t.vez.: Keményfi B.

okt. 13. „Gyűjtsd a kilométert” – „Két Szekér” kp.verseny, Kozármisleny, táv: 30, 50 km, nevezés: 9.45-ig

Ezt követően téli gyalogtúra program, keresd a pécsi bicikliboltokban, vagy a honlapunkon: <http://ptkk.baranya.com>

Pécsi kupa versenyek: szept. 15., okt. 6. A pontos helyszínekről és időpontokról a napisajtó tájékoztat. További információ: Herke Szabolcs városi sportszervező, tel: 214-570

"Péntek esti tekerés" - tavasztól ősziig minden pénteken 18 órakor rövid kerekedésre indulunk a pécsi 48-as térről Pécs környékére. *Az idei utolsó tekerés szept. 20-án lesz!*

A rendezvényeken csak világítással rendelkező kerékpárral lehet részt venni! Bukósisak használata ajánlott.

Információ a Pécsi Túrakerékpáros és Környezetvédő Klub túsáiról: Tel.: 72/570-073, túra közben is elérhető szám: 20/33-25-000 E-mail: kemenyfi@freemail.hu <http://ptkk.baranya.com>

Kerékváros

A Pécsi Túrakerékpáros és Környezetvédő Klub lapja a Környezetünkért Alapítvány kiadásában
Megjelenik Pécs M.J. Város Önkormányzata támogatásával
Szerkesztő: Arató Csongor
Felelős kiadó: Gerentsér Gábor
A Szerkesztőség postacíme: 7624 Pécs, Ferencsek u. 20. I/4.
E-mail: kvszerk@freemail.hu
Kiadói iroda tel: 72/211-681

Terjesztés: a pécsi kerékpárszaküzletekben
A Szerkesztőség címére eljuttatott, felbélyegzett válaszborítékkal postázzuk! Az újság ingyenes. Megjelenik 1500 pld-ban.

Lapunk az interneten is olvasható:

<http://ptkk.baranya.com>

HÍREK

Nemzetközi Autómentes Nap Pécsen. Szeptember 25-én a sétatér és környéke le lesz zárva az autóforgalom elől. Ezen a napon azok, akik felmutatják gépkocsi forgalmi engedélyüket, ingyen utazhatnak a pécsi buszokon. A sétatéren rendezvényekkel várják az érdeklődőket: sportrendezvények, lovasbemutató, kisállat-simogatás, megújuló energia- és természetvédelmi bemutatók, közlekedésbiztonsági vetélkedők, játékok lesznek. A belváros három pontján zajmérésre és forgalomszámlálásra kerül sor. Idén is lesz kerékpáros felvonulás (ld. 3. oldal!). További részletek a napisajtóban és a fő rendező Környezetünkért Alapítvány honlapján: www.collect.hu/koralap tel: 211-681

A városban, autó nélkül!

A Nemzetközi Autómentes Napról további információk találhatóak az interneten: www.mobilityweek-europe.org

KERÉKPÁROS VÉRADÁS

A baleseti sérültek ellátásakor, műtéti beavatkozások esetén az életmentés ára gyakran több liter vér. Ez csak akkor lehetséges, ha vannak, akik önként adnak belőle...

A Dischka Győző u-i Véradó Állomáson szeptember 28-án, szombaton 8 és 10 óra között Téged is várunk az immár hagyományos biciklis véradásra!

Pécsi Túrakerékp. Klub, Környezetünkért Alapítvány
Őrzött biciklitároló, bringás programok, újságok!

FILMAJÁNLÓ

A hetvenes években csak Merckx volt és azok, akik futottak még. Ghislain Lambert egy az utóbbiak közül. Ez az ő meglehetősen egyszerű története. Egy szerény belga kerékpárversenyző pályafutása. S hogy mi a leghőbb vágya? A bajnoki cím. S a legnagyobb tragédiája? Hogy nincsenek olyan lábai, amelyeket a szíve megérdemelne.

A Pedálkirály - belga film sok humorral és nosztalgiaiával.

Lapunkat az >> OBSERVER << médiafigyelő tallózza!